

Iszre

Tudományos Diákköri Konferencia 2023.

Szereplők:

Ecsedi Fruzsina, Hegedűs Krisztina, Sipos Boglárka, Stanka Renáta, Tóth Merse Ferenc

Rendező/Belső konzulens: Csillag Attila

A műsor összeállításának szempontjai

A jelenleg 11. évadát töltő Sze SosemArt színjátszó társulat 2018 óta alkot és működik a Széchenyi István Egyetemen. A Társulat célja, hogy az egyetem polgárai: diákok, oktatók, már végzett diákok, a színjátszás és a színházművészet eszközeinek segítségével kifejezhessék gondolataikat, érzéseiket. Jelenleg az egyetem 11 különböző szakának 30 hallgatója képezi a tagságot.

A közösség fennállásának ötödik évében fogalmazódott meg az elképzelés, hogy a színjátszók megmutassák magukat és az általuk létrehozott performance-t a Tudományos Diákköri Konferencia keretein belül, melyre 2023 tavaszán került sor először. A Társulat korábban több különböző műfajban hozott létre előadásokat. Korábbi bemutatóink között található improvizációs előadás, egy, illetve két felvonásos komédia és verses est is. Mindemellett a tavalyi szemeszterben bemutattuk az Annah című performancet. A darab egyik érdekessége, hogy teljes egészében társulatunk „produktuma”: mind a darab megírása, a dramaturgia, és a színpadra állításhoz kapcsolódó összes munkát kizárólag társulatunk tagjaihoz kapcsolható.

A legfrissebb TDK-ra készült „Iszre” című produkciónk alapjául, egy korábban egyetemünkön a Közösségi és Civil Tanulmányok mesterszakon végzett diák életútja adott ihletet. De miért pont őt választottuk? Nos, első „látásra” semmiben sem különbözik másoktól. Azt gondolnánk ugyanúgy telnek napjai, mit bárki másnak. A különbség „mindössze” annyiban áll, hogy történetünk főszereplője, Erzsi, látássérült. Előadásunk során nézőpontot váltunk, immáron nem kívülről tekintünk rá, hanem ellenkezőleg, az ő szemével látjuk, érezzük a világot. Olyannak amilyennek ő látja. A darab előrehaladtával átérezhetjük küzdelmeit, a látásért való harcát, a drámát mely életét végigkíséri. Találkozunk vele gyermekként amikor ugyanúgy jár, játszik beszél és élvez az életet, mint a többi gyermek. Átéldhetjük az a pillanatot amikor a világ elhomályosul számára, a „tetők hullámozni kezdenek” és kezdetét veszi a látásért való mindennapos harc. Egy olyan küzdelem ez, melyet egy kívülálló nehezen vesz észre, mert főszereplőnk nagyon erős, látszólag ugyanolyan, mint a többi ember. Dolgozik, tanul, tanít másokat, csoportot vezet úgy, hogy közben látására nem támaszkodhat. Előadásunk legfőbb célja, hogy gondolkodásra készíthessük az embereket és amennyire tőlünk telik változtassunk

egy kicsit a világon. Erzsi világa most egy kicsit mindenkié lehet. Kifordul a világ s mi Erzsi szemén keresztül látjuk, érezzük a körülöttünk lévő valóságot.

Életének történetét, annak érzésvilágához kapcsolódó dalokkal, mozgás etűdökkel egészítettük ki. Rengeteget dolgoztunk - gondolkodtunk, alkottunk, táncoltunk, énekeltünk és a színház dramatikus eszközeinek segítségével merítkeztünk bele ebbe a drámai, ugyanakkor csodálatos világba. Útközben mi magunk is sokat változtunk, nagy hatással voltak ránk a közösen megélt pillanatok. Bízunk benne, hogy az előadásunk nézőinkre is hatással lesz majd, ők is átélnek velünk együtt a történet által kínált valóságot, mely sokszor életszerűbb, megindítóbb, mint az eleinte gondolnánk.

Előadási koncepció

Az előadásunk központi motívuma Erzsi volt, aki elmesélte nekünk az ő történetét. Mi történt vele, hogyan változott meg, milyen sötét időszakokon ment át és végül hogyan fogadta el ő is a vele történeteket. Ez volt a kiindulópontok ahhoz, hogy elinduljunk a közös "utazáson" melynek révén - reményeink szerint - valami igazán valódit alkothatunk. A történet arányosan halad előre, azonban a történések nem hagyományos módon kerülnek bemutatásra. Törekedtünk azokat a mozzanatokot kiemelni, amelyeken általában átsiklanak az emberek. Éppen ezért nem csak szokatlan, hanem sokszor megrendítő erővel is bírhat az alkotás, melyet a hozzá illő zenei aláfestésekkel igyekeztünk alátámasztani. A „nem lát, nem hall és nem beszél” kiindulási helyzet a szereplők együttes játékával elevenedik meg a színpadon. A darab végéhez közeledve ez a koncepció megváltozik, úgy, ahogy a történet ihletője is megváltozott: Nem lát, de hall és beszél.

Alkotás folyamata

A tavalyi TDK-n való sikeres szereplésünk után közös egyetértésben úgy gondoltuk, hogy olyan történeteket szeretnénk elmesélni, amelyek szereplői köztünk járnak s drámai tartalmuknál fogva elgondolkodtathatják nézőinket. Kérdéseket szeretnénk feltenni, gondolkodásra késztetni és változást indukálni.

Úgy gondoljuk, hogy a látássérültek életéhez kapcsolódó történetet nem csupán verbális eszközökkel szeretnénk kommunikálni. Egy összművészeti performansz keretein belül segítségül hívtuk a zene és a mozgásművészet eszköztárát is hogy segítségünkre legyenek és támogassanak bennünket a minél valósabb megélés létrehozásában.

A mozzanatok, amiket bemutatunk hétköznapiak tűnnek, azonban egyáltalán nem azok. Arra törekedtünk, hogy a valóságnak megfeleljenek, de érzelmekre hatóak legyenek.

Darabunk kezdetén a játékok, a színek a boldog gyermekkort szimbolizálják, majd mintha egy repülő elszállna, úgy illan el egy pillanat alatt ez a felhőtlen élet. Belevágunk a valóságba. Ezt jelképezi a játékok eltűnése, a szereplők változásai és a színek elsötétedése.

A jelenetek, a főszereplő látás romlásának megfelelően haladnak, így teljes képet kapunk s válnak egyre drámaibbá és feszültebbé. A színek egyre inkább homályba kerülnek, majd a szürke, fekete előtérbe kerülése mutatjuk be a kétségbeesést az elkerülhetetlennel való szembenézést, majd a megbékélést és békés továbbhaladást.

A performance tartalmát és körülményeit tekintve is eltér a megszokottól. A bemutató helyszínéül szolgáló tér különleges, kreatív berendezést és “színpadépítést” igényelt az alkotóktól.

A számos érzelmekkel gazdagon átszőtt színpadi etűd mellett nézőinknek alkalmunk nyílik arra, hogy egy a látásukat korlátozó eszköz segítségével, nem csak gondolatban, hanem konkrét fizikai valójában is átélhessék főhősünk dámai történetét.

A történetet amelynek végére, reményeink szerint megváltozik majd valami, hisz előadásunk főszereplője, s vele együtt csoportunk e röpké fél óra alatt nem lát de “hall és beszél....”.